

Yazarlar

Doğan HIZLAN dhizlan@hurriyet.com.tr

Çevirmenlerin önemini bilmiyoruz

YİĞİT BENER, Tercümana Neden Zeval Olmamalı yazısında ilgi çekici bir yanlış anlamaya değiniyor:

"Çevirmenler yargılanmasın diyorsunuz... Nasıl yani? Çevirenler yargılanmasın da yazarlar mı yargılansın demek istiyorsunuz?" sorusunu soranlar bile var."

Yayın tarihimize bir göz attığınızda çevirmenlerin yargılanmasının gülünç, ama trajik örneklerini bulabilirsiniz.

Türkçe'de yayınlandıktan sonra suç unsuru oluştuğuna göre, çevirmenlerin orijinal metin üzerinde bir tespit yapabilme imkânları da yoktur.

Askeri darbeler döneminde çevirmenlerin başına gelen belalar, uzun yıllar yayınevi yönetmiş biri olarak yetkiyle söyleyebilirim, yazarlardan çok daha fazla ve ağırdır. Hele sol kitapların çevirmenleri, halk deyişle mahkeme kapılarında sürünmüşlerdir.

Çevirmenlerin önemini, bizim için işlevini hatırlatmaya gerek var mı?

Milli Eğitim Bakanlığı Klasikleri, Tercüme Bürosu, onların bizim kültürel yaşamımızdaki yerlerini, Batı'yla, dünyayla temasımızı sağladıklarını gene de söylemeli.

Yiğit Bener'in çevirmenlere gereken yeri vermediğimiz konusundaki sitemine katılıyorum:

"...çevirdikleri kitapların kapağına çoğu zaman adlarını koymaya bile gerek duymadığımız, en fazlasından bir köşeye küçük puntolarla lütfen anmayı uygun gördüğümüz bu çevirmenler..."

* * *

ÇEVBİR (Kitap Çevirmenleri Meslek Birliği) Başkanı **Tuncay Birkan**'ın açılan ilk üç dava konusunda verdiği bilgi, bundan sonraki yayınlar konusunda doğrusu bize iç karartıcı bir tablo sunuyor.

Dünya Çevirmenler Günü'nde bu çalışmalar da **ÇEVBİR** tarafından gündeme getirildi.

Tuncay Birkan'ın bana ilettiği yargılama durumu şöyle:

Elif Şafak'ın İngilizce yazdığı ve Metis Yayınları tarafından yayınlanan **The Bastard of İstanbul/Baba ve Piç** romanı için hem yazar, hem de yayıncı **Semih Sökmen** ile çevirmen **Aslı Biçen** hakkında soruşturma yürütüldü, yazarın Türkiye'de olması sebebiyle diğerleri hakkında takipsizlik kararı verildi.

John Tirman'ın **Savaş Ganimetleri** kitabına beraat kararı çıkınca, yayınevi sahibi **Fatih Taş**, çevirmen **Lütfi Taylan Tosun** ve **Aysel Yıldırım** da aklandı.

Noam Chomsky ve **Edward S. Herman**'ın **Rızanın İmalâtı** kitabının davası da beraatle sonuçlanınca, yayınevi sahibi **Fatih Taş**, editörler **Ömer F. Kurhan** ve **Lütfi Taylan Tosun** ile çevirmen **Dr. Ender Abadođlu** da aklandı.

Birinci için 2 yıldan 7.5 yıla, ikincisi için ise 1.5 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası isteniyordu.

Şimdi **Ragıp Zarakolu**, **Dora Sakayan**'ın, **Garabet Haçeryan**'ın, **George Jerjian**'ın kitaplarını yayınladığı için yargılanıyor.

Çevirmenler de aynı yargılama kapsamındalar.

* * *

ÇEVİRİ'e ve diğer sivil toplum kuruluşlarına destek verelim, bu maddeyi kaldırmaları için seferber olalım.

10 Ocak 2007

© Copyright 2006 **Hürriyet**
www.hurriyetkurumsal.com